

Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2018

Rare birds in the Czech Republic in 2018

Martin Vavřík¹, Jiří Šírek² & FK ČSO

¹ Sobotín 54, CZ-788 16; e-mail: vavrik.martin@seznam.cz

² Tržní nám. 63, CZ-752 01 Kojetín; e-mail: jirka.sirek@seznam.cz

Vavřík M., Šírek J. & FK ČSO 2020: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2018. *Sylvia* 56: 73–91.

Další zpráva Faunistické komise České společnosti ornitologické (FK ČSO) zahrnuje pozorování vzácných ptáků na území ČR zaslaná k posouzení komisi v roce 2018 a začátkem roku 2019. Za toto období bylo uzavřeno celkem 83 pozorování – z toho bylo 68 (82%) akceptováno (u třech pozorování bylo možné akceptovat určení pouze do rodu), 14 zamítnuto a jedno pozorování bylo staženo autorem. Mimo to je do zprávy zařazeno dalších 190 záznamů registrovaných druhů. V roce 2018 pracovala FK ČSO v tomto složení: Jiří Horáček (předseda), Jiří Šírek (jednatel), Martin Vavřík, David Heyrovský, Jaroslav Šimek a Michal Šindel.

V roce 2018 byl na našem území poprvé pozorován polák dlouhozobý (*Aythya valisineria*), pozorování bylo ovšem zařazeno do kategorie D. Dále byl akceptován druhý výskyt hvízdáka amerického (*Mareca americana*), osmý výskyt kachnice kaštanové (*Oxyura jamaicensis*), osmý a devátý výskyt čечetky bělavé (*Acanthis hornemanni*), jedenáctý výskyt racka šedého (*Larus hyperboreus*), třináctý výskyt keptušky stepní (*Vanellus gregarius*) a vodouše malého (*Xenus cinereus*) a čtrnáctý výskyt jespáka skvrnitého (*Calidris melanotos*). Od roku 1989 byl zaznamenán třetí až osmý výskyt špačka růžového (*Pastor roseus*), osmý výskyt orla volavého (*Clanga clanga*) a deváté až jedenácté pozorování potáplice lední (*Gavia immer*). Zjištěno bylo také osm budničků pruhohlavých (*Phylloscopus inornatus*) a nejméně 24 kání bělochlostých (*Buteo rufinus*). Podruhé bylo prokázáno hnízdění labutě zpěvné (*Cygnus cygnus*).

Čísla v závorkách za jménem druhu odpovídají počtu pozorování do roku 1988, v letech 1989–2017 a v roce 2018. Složená čísla typu n+2 znamenají, že mimo akceptovaná pozorování existuje blíže nezjištěný počet pozorování, která FK ČSO dosud neprojednávala. Pomlčka místo čísla znamená, že pozorování z daného období nebyla shromažďována. Hvězdička před názvem druhu označuje nový druh pro avifaunu ČR, „(r)“ před názvem označuje druhy, u nichž jsou pozorování jen registrována. U druhů registrovaných od roku 2008 je v závorce uveden počet pozorování v letech 2008–2017 a v roce 2018. Kurzívou jsou zvýrazněna pozorování, u kterých byl pták poprvé zjištěn již v roce 2017 a zdržel se do roku 2018, a také pozorování z dřívějších let. Názvosloví vychází z *IOC World Bird List* verze 8.2 (IOC 2018). FK ČSO je členem evropské asociace komisí AERC, jejíž stránky můžete navštívit na <http://www.aerc.eu>. Stránky FK ČSO můžete navštívit na adrese <http://fkco.cz>.

Another report of the Czech Rarities Committee, working under the Czech Society for Ornithology (CSO), includes records of rare bird species in the Czech Republic submitted for assessment to the Committee in the year 2018 and early 2019. During this period, the Committee resolved altogether 85 records – 68 of them (82%) were accepted, 14 were rejected, and one was withdrawn by the author. Besides that, the report also includes 190 records of species which are subject to registration. In 2018, the Committee was composed of the following members: Jiří Horáček (chair), Jiří Šírek (secretary), Martin Vavřík, David Heyrovský, Jaroslav Šimek, and Michal Šindel.

In 2018, the first occurrence of the Canvasback (*Aythya valisineria*) in the Czech Republic was confirmed – however, the observation was classified in the category D. Furthermore, the second record of the American Wigeon (*Mareca americana*), eighth record of the Ruddy Duck (*Oxyura jamaicensis*), eighth and ninth records of the Arctic Redpoll (*Acanthis hornemanni*), 11th record of the Glaucous Gull (*Larus hyperboreus*), 13th records of the Sociable Lapwing (*Vanellus gregarius*) and Terek Sandpiper (*Xenus cinereus*), and 14th record of the Pectoral Sandpiper (*Calidris melanotos*) were made. Third to eighth records of the Rosy Starling (*Pastor roseus*), eighth record of the Greater Spotted Eagle (*Clanga clanga*), and ninth to 11th records of the Common Loon (*Gavia immer*) since 1989 were accepted. Eight Yellow-browed Warblers (*Phylloscopus inornatus*) and 24 Long-legged Buzzards (*Buteo rufinus*) were recorded. Breeding of the Whooper Swan (*Cygnus cygnus*) was proved for the second time.

In the following list, numbers in brackets in each species show the number of accepted records before 1988, in the years 1989–2017, and in 2018. Where provided, compound numbers such as n+2 indicate that, beside the accepted records, there is an uncertain number of reports not yet considered by the Committee. A dash (–) instead of a number means that records from the particular period were not collected. An asterisk (*) in front of the species name marks a new species for the fauna of the Czech Republic, “(r)” in front of the species name marks species whose records are only subject to registration. In the species registered since 2008, the number of records in the years 2008–2017 and in 2018 is given in brackets. The cases when the bird was first found already in the year 2017 and stayed till 2018, and added records from earlier years are shown in italics. We applied the nomenclature of the IOC World Bird List (version 8.2; IOC 2018). The Czech Rareties Committee is a member of the Association of European Records and Rareties Committees (AERC). See <http://fkco.cz> and <http://www.aerc.eu>.

AKCEPTOVANÁ A REGISTROVANÁ POZOROVÁNÍ / ACCEPTED AND REGISTERED RECORDS

(r) Labuť zpěvná, *Cygnus cygnus* (n, 148, 7), hnízdění (0, 1, 1)

2008–20.09.2018; 09.12.2018–2019: 1 ad. ex. (žlutý límeč 7R42) s 1 ad. ex. (žlutý límeč 4R56) Chropyně, KM, ZLK a okolí, vyvedena 4 pull., všechna zmizela (J. Šírek, J. Šafránek aj.; foto)

14.01.2018: 1 ad. ex. Ivaň, BI, JHM (P. Štěpánek; foto)

25.04.–23.9./18.10.–18.11.2018: 1 ad. ex. Záhlinice, KM, ZLK (P. Shromáždil, Z. Němeček aj.; foto)

10.08.2018: 1 ad. ex., Lobendava, DC, ULK (D. Jahoda, Z. Jahoda, T. Oplocký aj.; foto)

26.09.2018: 1 ex. Lukavice, SU, OLK (T. Oplocký)

03.–06.10.2018: 1 ad. ex. Tovačov, PR, OLK (D. Křenek, J. Šírek aj.; foto)

01.12.2018: 5 ex. (2 ad., 2 ex. 1K, 1 ex. 2K) jez. Milada, UL, ULK (O. Beneš aj.; foto)

05.12.2018: 1 ex. Ostrožská Nová Ves, UH, ZLK (M. Sochor, M. Sochorová)

V Chropyni druhým rokem zahníždila límcovaná labuť s partnerem, ale bohužel o všechna čtyři mláďata přišla (Šírek 2018). Koncem září se pár z lokality ztratil a objevil se opět začátkem prosince v Tovačově. Ke konci roku se opět vrátil do Chropyně. Je pravděpodobné, že neznačený pták z Tovačova je stejný jedinec jako neznačený pták ze Záhlinic a z Ostrožské Nové Vsi.

Vzhledem k narůstající početnosti a zahníždění nebudou nadále pozorování labuť zpěvné registrována.

Labuť malá, *Cygnus columbianus* (16, 10, 2)

01.-11.11.2018: 2 ad. ex. Moravičany, SU, OLK (P. Kovařík, J. Körner aj; foto; FK 45/2018)

28.11.2018: 5 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk, J. Rohlena; foto; FK 51/2018)

Labuť malá hnízdí v Evropě především na západ od Uralu. Tato populace zimuje převážně v Británii, Nizozemí a Německu; při tahu na zimoviště se část ptáků (až 2 000 ex.) zastavuje pravidelně na území Polska (Wylegała et al. 2019). Jednou z nejvýznamnějších tahových zastávek je chráněná krajinná oblast Dolina Baryczy, ležící necelých 150 km severovýchodně od Rozkoše. Zastavuje se zde a zimuje až 249 ex. (Wylegała et al. 2019). Nárůst počtu pozorování na našem území může také souviset s růstem počtu ptáků zimujících přinejmenším od zimy 2006/2007 na jižní Ukrajině a v deltě řeky Evros v Řecku (až 8 400 ex. v zimě 2016; Chovan & Kazannik 2015, Eggers 2018).

Husa malá, *Anser erythropus* (n, 23, 3)

04.02.2018: 2 ad. ex. Drnholec, BV, JHM (R. Doležal, H. Doležalová; foto; FK 02/2018)

31.10.2018: 2 ad. ex. ryb. Nesyt, BV, JHM (J. Zeman; foto; FK 41/2018; obr. 1)

06.-14.11.2018: 1 ad. ex. Pohořelické ryb., BI, JHM (V. Dobeš, Č. Číhalík, J. Novák aj; foto; FK 65/2018)

(r) Berneška velká, *Branta canadensis* (n+1, n+67, 9)

30.-31.03.2018: 1 ex. Dolní Dvory, CH, KVK (A. Jelínek, B. Jelínková)

04.04.2018: 1 ex. Martiněves-Radešín, LT, ULK (Š. a F. Vidner; foto)

08.04.2018: 1-4 ex. Lodenice/Mšec, RA, STC (M. Tichai, A. Klekner; foto)

28.04.-01.05.2018: 1-4 ex. Mohelno/Lhánice, TR, VYS (O. Kulhánek, Š. Pokorná aj; foto)

01.05.2018: 1 ex. a 1 kříženec Dobroměřice, LN, ULK (J. Rubeš, F. Pochmon; foto)

Obr. 1. Dvě husy malé (*Anser erythropus*), rybník Nesyt (okres Břeclav), 31. října 2018. Foto J. Zeman.

Fig. 1. Two Lesser White-fronted Geese (*Anser erythropus*), Nesyt fishpond (Břeclav district), 31 October 2018. Photo by J. Zeman.

- 15.07.2018: 2 ex. Podhradí nad Dyjí, ZN, JHM (Z. Janoška; foto)
 06.–14.10.2018: 2 ex. Podhradí nad Dyjí, ZN, JHM (M. Stehlík; foto)
 14.10.2018: 2 ex. Chomutov, CV, ULK (M. Podhrázský, B. Lipanská aj.)
 18.11.–19.12.2018: 18–19 ex. úd. n. Jesenice, CH, KVK (A. Jelínek aj.; foto)

(r) Berneška bělolící, *Branta leucopsis* (n, n+130, 10+4)

- 01.01.2018: 1 ex. Pohořelice, BI, JHM (P. Forejtek; foto)
 03.02.2018: 2 ex. Jarohněvický ryb., HO, JHM (K. Šimeček)
 21.02.2018: 1 ex. Dívčice, CB, JHC (P. Albert)
 28.02.2018: 1 ex. Dubňany, HO, JHM (T. Baldrián)
 08.03.2018: 1 ad. ex. Novomlýnské nádrže, BV, JHM (J. Zeman; foto)
 13.03.2018: 1 ex. Mlýnský ryb., Lednice, BV, JHM (R. Hasilová, V. Vyhnálek, V. Sajfrt; foto)
 08.06.2018: 1 ex. Kozmice, OP, MSK (R. a J. Pechnik, R. Barč)
 16.06.2018: 1 ex. Rychvald, KI, MSK (H. Kuchaříková)
 16.–19.06.2018: 2 ex. Mlýnský ryb., Lednice, BV, JHM (V. Vyhnálek, M. Pavláček; foto)
 05.–10.08.2018: hejno 7–8 ex. Brno-Tuřany, BM, JHM (M. Homolka)
 14.10.2018: 1 ex. Údllice, CV, ULK (M. Podhrázský, B. Lipanská aj.)
 31.10.–06.11.2018: 2 ex. Bohdanečský ryb., PU, PAK (J. Mach, J. Pěnička aj.; foto)
 09.–10.11.2018: 1 ex. úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon; foto)
 18.11.2018: 2 ex. Žehuň, KO, STC (J. Studecký aj.; foto)
 02.12.2018: 1 ex. Staré Ždánice, PU, PAK (A. Funk)

Pozorování z června a srpna je obtížné hodnotit, a proto jsou v celkovém součtu uvedena samostatně. Letní výskyt bernešky bělolící u nás bude revidován na základě údajů z okolních zemí.

(r) Berneška rudokrká, *Branta ruficollis* (7, 52, 4)

- 17.11.2018: 1 ex. úd. n. Stebnice, CH, KVK (A. Jelínek)
 02.–31.12.2018: 3–6 ex. Pohořelice a okolí Novomlýnských nádrží, okresy BI, BV, ZN, JHM (J. Bína, R. Hasilová aj.; foto), maximum bylo zjištěno 29. 12. 2018: 7 ex. Pohořelice, BI, JHM (J. Šimek, P. Brandl; foto)
 11.12.2018: 1 ex. Jesenice, CH, KVK (M. Haas)
 31.12.2018: 8 ex. Račetice, CV, ULK (F. Pochmon; foto)

Hvízdák americký, *Mareca americana* (0, 1, 1)

26.12.2009–16.01.2010: 1 ad. M Vranov n. Dyjí, ZN, JHM (M. Valášek, V. Prášek; foto; FK 66/2018)

Druhé pozorování tohoto druhu na našem území bylo zdokumentováno, hvízdák americký se proto přesouvá z kategorie A0 do kategorie A (blíže viz Vavřík et al. 2019).

Kajka mořská, *Somateria mollissima* (n+1, n+20, 1)

- 04.–31.12.2018: 1 juv. Trmice a Chabařovice, UL, ULK (V. Beran aj.; foto)

(r) Hoholka lední, *Clangula hyemalis* (od 2008: 68, 2)

- 23.–26.02.2018: 1 F úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner, A. Holub; foto)
 03.03.2018: 1 F Děčín, DC, ULK (J. Rubeš aj.; foto)

(r) Turpan černý, *Melanitta nigra* (od 2008: 65, 4)

06.01.2018: 5 F/1K Jevany, PY, STC (R. Šícha)
 30.03.–01.04.2018: 1 M úd. n. Rozkoš, NA, HKK (V. Čížek, A. Regner, A. Holub; foto)
 12.05.2018: 1 F úd. n. Rozkoš, NA, HKK (R. Šícha, F. Pochmon, J. Rubeš; foto)
 05.–21.12.2018: 1 F Novomlýnské nádrže, BV, JHM (J. Bína aj.; foto)

Kachnice kaštanová, *Oxyura jamaicensis* (0, 8, 0)

05.11.2016: 1 imm./F úd. n. Jesenice, CH, KVK (V. Teplý; foto; FK 80/2018)

Přes plánovanou eradikaci kachnice kaštanové v Evropě jsou zaznamenávána nová pozorování, například v Polsku byla v roce 2018 zjištěna hned třikrát (Komisja Faunistyczna 2019).

Potáplice lední, *Gavia immer* (n, 9, 2)

29.11.–05.12.2016: 1 ex. Dolní Benešov, OP, MSK (D. Boucný aj.; foto; FK 125/20)
 25.11.–26.12.2018: 1 ad. ex. jezero Milada, UL, ULK (F. Pochmon, J. Rubeš aj.; foto; FK 52/2018)
 01.–27.12.2018: 1 ex. jezero Medard, SO, KVK (F. Pochmon, J. Grünwald, M. Horáková; foto; FK 54/2018)

Pták pozorovaný na jezeru Milada se zdržel až do ledna 2019.

(r) Kormorán malý, *Phalacrocorax pygmeus* (6, 61, 11)

03.03.2018: 1 ex. 2K Labe ve Štětí, LT, ULK (M. Pišvejc; foto)
 14.04.2018: 1 ex. 2K Vícenice, TR, VYS (J. Roleček, B. Zemanová)
 20.07.–08.09.2018: 1–2 ex. 1K Hodonínsko, HO, JHM (K. Šimeček, O. Ryška, A. Prágr aj.; foto)
 20.07.2018: 1 ex. Pěčice, MB, STC (J. Novák)
 29.–30.07.2018: 1–2 ex. Tovačov, PR, OLK (J. Šírek, T. Oplocký)
 02.–12.08.2018: 3–5 ex. (2 ex. 1K, 1 ad.) Břehy, PU, PAK (J. Krejčík, J. Studecký; foto)
 10.08.2018: 1 ex. 1K Králova Lhota, RK, HKK (J. Hlaváček)
 18.08.2018: 2 ex. 1K Dolní ryb., Svitavy, SY, PAK (J. Mach; foto)
 18.08.–04.10.2018: 1–2 ex. 1K Dyje, Drnholec, BV, JHM (J. Bína, Š. Vidner aj.; foto);
 04.10.2018: 1 ex. Dolní Věstonice, BV, JHM (V. Dobeš)
 08.12.2018: 1 ex. Ostrožská Nová Ves, UH, ZLK (J. a J. Růžičkovi)

Velmi dobrý rok na pozorování tohoto druhu po velmi proměnlivém výskytu v předchozích letech; zajímavé je, že v Polsku nebyl v roce 2018 zaznamenán jediný nový pták (Komisja Faunistyczna 2019).

Pelikán, *Pelecanus* sp.

07.05.2018: 1 imm. ex. Hodonín, HO, JHM (V. Brlík; FK 50/2018)

Mladý pelikán bílý se na jaře 2018 pohyboval po Polsku, kde byl nejprve pozorován začátkem dubna v Podlesí na severovýchodě, pak se zdržoval přes tři týdny nedaleko Varšavy a naposledy byl zjištěn začátkem května severně od města Lodž (Komisja Faunistyczna 2019).

(r) Volavka červená, *Ardea purpurea* (Čechy od 2008: 66, 10)

14.04.2018: 1 ad. ex. ryb. Hvězda, SY, PAK (F. Jetmar; foto)
 01.05.2018: 1 ex. 2K Vykáň, NB, STC (R. Lučan, A. Koukolíková, A. Damaška; foto)

- 13.05.2018: 1 ad. ex. Dačice, JH, JHC (J. Váňová, L. Vítek; foto)
 13.05.2018: 1 ex. Proudnický ryb., KO, STC (L. Kadava, M. Pavelka)
 03.–04.06.2018: 1 ad. ex. Slatina, Praha-Dubeč, PHA (M. Kupr, G. Uhrová aj.; foto)
 05.06.2018: 1 ex. Žehuňský ryb., KO, STC (M. Jelínek)
 19.06.2018: 1 ex. 2K Třeboň, JH, JHC (M. Truhlář; foto)
 10.08.2018: 1 ex. Vícenice, TR, VYS (L. Křížová)
 18.08.2018: 1 ex. Nový Bor, CL, LBK (M. Bacílek)
 01.09.2018: 1 ex. Horní Cerekev, PE, VYS (O. Štěrbá)

(r) Volavka vlasatá, *Ardeola ralloides* (n+22, 32, 3)

- 29.04.2018: 1 ad. ex. Vlasatice, BI, JHM (R. Doležal, H. Doležalová; foto)
 29.04.2018: 1 ex. Sedlec, BV, JHM (O. Beneš; foto)
 22.05.2018: 1 ex. úd. n. Nechranice, CV, ULK (V. Teplý; foto)

Sup bělohlavý, *Gyps fulvus* (n+1, 13, 1)

- 15.06.–15.07.2018: 1 ex. 2K Tachovsko/Domažlicko, TC/DO, PLK (Z. Mára aj.; foto)
 17.07.2018: Otročin, KV, KVK (P. Olbert, M. Klepal; foto; FK 17/2018)

Tento pták pojmenovaný „Kruna“ pochází ze známého hnízdiště supů bělohlavých na chorvatském ostrově Cres. Před vylétnutím vyskočil z hnízda na útesu do moře, po záchraně strávil 10 měsíců v záchranné stanici v Beli. Po vypuštění se krátce zdržel na ostrově Cres, odkud pokračoval po tradiční migrační cestě mladých ptáků, která vede na sever do rakousko-italských Alp. Z Alp ovšem krátce na to zamířil po komplikované trase, která vedla přes Slovinsko do východního Chorvatska a odtud přes Maďarsko a Slovensko na naše území. Po krátkém zalétnutí přes Moravu na jih Polska a Německa se vrátil do západních Čech, kde strávil asi měsíc. Poté zamířil tentokrát přímou cestou přes Rakousko a vnitrozemí Balkánu na jižní pobřeží Chorvatska a posléze odletěl zimovat na Blízký východ – na hranice Turecka, Iráku a Sýrie (Beli Visitor Centre 2020). Ve stejném období byli čtyři mladí ptáci zjištěni také v Polsku (Komisja Faunistyczna 2019).

Orel skalní, *Aquila chrysaetos* (Čechy: n, n+22, 1)

- 03.03.2018: 1 ex. 2K Nový Ples, NA, HKK (R. Waldhauser; foto)

Orel volavý, *Clanga clanga* (n, 7, 1)

- 13.10.2018: 1 ex. 1K Šternberk-Dalov, OC, OLK (O. Boháč; foto; FK 38/2018)

Na fotce ptáka byla patrná vysílačka. Díky tomu se podařilo dohledat původ ptáka – šlo o mládě z oblasti Biebrza na tahu směrem ke Španělsku; ze Šternberka tento pták přeletěl nad Brnem a Českými Budějovicemi a naše území opustil nad Šumavou (J. Lontkowski in litt.).

Orel královský, *Aquila heliaca* (Čechy: n, 16, 2)

- 30.03.2018: 1 ex. 2K Kněžice, NB, STC (Z. Souček, L. Vaněk; foto)
 12.08.2018: 1 ex. 2K Hradec Králové, HK, HKK (J. Rohlena; foto)

Orlík krátkoprstý, *Circaetus gallicus* (n, n+10, 2)

- 19.08.2018: 1 ex. 2K Borkovice, TA, JHC (R. Pícha; foto; FK 62/2018)
 05.09.2018: 1 ex. Třebíč-Ptáčov, TR, VYS (V. Křivan; foto; FK 26/2018; obr. 2)

Obr. 2. Orlík krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), Ptáčov (okres Třebíč), 5. září 2018. Foto V. Křivan.
Fig. 2. Short-toed Snake Eagle (*Circaetus gallicus*), Ptáčov (Třebíč district), 5 September 2018.
 Photo by V. Křivan.

Káně bělochvostá, *Buteo rufinus* (n, 103, 24)

19.11.2017–17.01.2018: 1 ex. 2K Troubelice/Medlov, SU, OLK (M. Vavřík, V. Gahura, R. Zahradka; foto)

18.01.2018: 1 ad. ex. Bohumín-Vrbice, KI, MSK (J. Šuhaj)

21.02.2018: 1 ad. ex. Lopeník, UH, ZLK (Z. Piro)

23.02.–04.03.2018: 1 ad. ex. Dasný/Čejkovice, CB, JHC (J. Vlček, F. Marec aj.; foto)

01.05.2018: 3 ex. Dobruška, RK, HKK (V. Volf)

06.05.2018: 1 ex. Milovice, BV, JHM (P. Voříšek)

08.05.2018: 1 ex. Kojetín, PR, OLK (J. Šírek)

16.05.2018: 1 ex. Polní Chrčice, KO, STC (K. Joorut; foto)

27.05.2018: 1 ex. Zářičí, KM, ZLK (J. Šírek)

25.06.2018: 1 ex. Jesenec, PV, OLK (L. Greplová)

10.07.2018: 1 ex. Nové Strašecí, RA, STC (T. Brinke)

25.08.2018: 1 ex. 1K Chotěšice, NB, STC (G. Kašpar)

25.–26.08.2018: 1 ex. 2K Vrahovice, PV, OLK (J. Zeman; foto)

26.–27.08.2018: 1 ad. ex. Černochoch, LN, ULK (F. Pochmon, J. Rubeš aj.; foto)

26.08.–11.09.2018: 1 ex. Těšetice/Senice na Hané, OC, OLK (J. Beran, J. Beranová aj.; foto)

31.08.2018: 1 ex. Nadějov, JI, VYS (T. Kněžíček, A. Klímová; foto)

31.08.2018: 1 ad. ex. Hrdibořice, PV, OLK (D. Řezáč, T. Oplocký, J. Rubeš; foto)

01.09.2018: 1 ex. Vlhavy, CB, JHC (F. Marec, A. Yoshido; foto)

28.09.2018: 1 ex. 1K Dolní Němčí, UH, ZLK (M. Palička; foto)

30.09.2018: 1 ex. Dobruška, RK, HKK (V. Volf)

07.–09.11.2018: 1 ex. 1K Rašovice, NB, STC (P. Pavliska, J. Studecký; foto)

18.11.2018: 1 ex. Tři Studně, ZR, VYS (J. Mach)

18.11.2018: 1 ex. 2K Blučina, BI, JHM (J. a L. Zemanovi, D. Boucný; foto)

28.11.2018: 1 ex. 1K Tovačov, PR, OLK (V. Dobeš, Č. Číhalík, J. Šírek; foto)
02.-05.12.2018: 1 ex. 1K Dolní Němčí, UH, ZLK (J. Křížka, H. Matušík; foto)

Moták stepní, *Circus macrourus* (n, n+51, 3)

24.08.2017: 1 ad. M Dobromilice, PV, OLK (V. Gahura; FK 40/2017)
07.04.2018: 1M Slavkov, OC, OLK (J. a L. Zemanovi; FK 37/2018)
12.10.2018: 1 ex. 1K Lukov, TP, ULK (P. Sedláček; foto; FK 47/2018)
15.10.2018: 1 F 1K Zouvalka, VY, JHM (V. Dobeš; foto; FK 48/2018)

Chrástal nejmenší, *Zapornia pusilla* (n, n+10, 1)

19.04.2018: 1M Žehuň, KO, STC (M. Jelínek; FK 78/2018)

(r) Dytík úhorní, *Burhinus oedicnemus* (-, n+18, 1)

19.05.2018: 1 ad. ex. uhynulý Brno-Tuřany, BM, JHM (P. Forejtek, J. Polášek; foto)

Kulík mořský, *Charadrius alexandrinus* (12, 9, 1)

25.04.2018: 1M úd. n. Rozkoš, NA, HKK (M. Staněk; foto; FK 06/2018; obr. 3)

Naposledy byl u nás kulík mořský pozorován v dubnu 2013 (Vavřík & FK ČSO 2014).

Kulík hnědý, *Charadrius morinellus* (n+3, 20, 1)

28.08.2014: 11 ex. Chotouň, KO, STC (J. Studecký; foto, video; FK 28/2018)
27.08.2017: 6 ex. Cheb-Dřevnice, CH, KVK (L. Schröpfer aj. foto; FK 80/2017)
23.08.2018: 3 ex. Zouvalka, VY, JHM (R. Doležal; FK 19/2018)

Obr. 3. Kulík mořský (*Charadrius alexandrinus*), údolní nádrž Rozkoš (okres Náchod), 25. dubna 2018. Foto M. Staněk.

Fig. 3. Kentish Plover (*Charadrius alexandrinus*), Rozkoš water reservoir (Náchod district), 25 April 2018. Photo by M. Staněk.

(r) Ústříčník velký, *Haematopus ostralegus* (n, n+42, 9)

22.04.2018: 1 ex. Tovačov, PR, OLK (L. Doupal)

27.04.2018: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner; foto)

02.-10.07.2018: 1 ex. ryb. Nesyt, BV, JHM (V. Vyhnálek, J. Grünwald aj.; foto)

28.07.2018: 1 ex. Albrechtický, NJ, MSK (E. Landsbergerová; foto); 25.08.2018: 1 ex. (pravděpodobně tentýž dle barevných kroužků) Smiřice, HK, HKK (R. Waldhauser; foto)

30.08.-15.09.2018: 2-4 ex. úd. n. Nechanice, 22.-24.09.: 4 (+1) ex. Kyjice, CV, ULK (F. Pochmon, J. Rubeš aj.; foto)

31.08.-14.09.2018: 3 ex. 1K, 15.-19.09.: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (V. Železný, O. Beneš; foto)

04.-16.09.2018: 1 ex. úd. n. Kyjice, CV, ULK (P. Brandl, J. Studecký aj.)

06.10.2018: 1 ex. úd. n. Slezská Harta, BR, MSK (P. Meca)

27.10.2018: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (F. Pochmon, J. Macháň; foto)

Keptuška stepní, *Vanellus gregarius* (5, 7, 1)

22.09.2018: 1 ex. 1K Majetín, OC, OLK (D. Řezáč, M. Jurečka; foto; FK 30/2018; obr. 4)

Zajímavé je srovnání s Polskem, kde byla keptuška stepní do roku 2018 zjištěna 47krát, z toho čtyřikrát v roce 2018 (Komisja Faunistyczna 2019).

(r) Jespák písečný, *Calidris alba* (od 2008: 81, 12)

07.04.2018: 2 ex. Hodonínské ryb., HO, JHM (M. Dvořák, M. Judas)

01.-04.05.2018: 1 ex. 2K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (Š. a F. Vidner aj.; foto)

07.08.2018: 1 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. a J. Tesařík; foto)

23.08.2018: 1 ex. Rejšice, MB, STC (V. Železný)

02.09.2018: Dlouhá Lhota, PB, STC, zjištěn na benzinové pumpě na D4 (F. Pochmon; foto)

Obr. 4. Keptuška stepní (*Vanellus gregarius*), Majetín (okres Olomouc), 22. září 2018. Foto D. Řezáč.

Fig 4. Sociable Lapwing (*Vanellus gregarius*), Majetín (Olomouc district), 22 September 2018. Photo by D. Řezáč.

- 02.–23.09.2018: 1–3 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Studecký, D. Benák aj.; foto)
 02.09.2018: 1 ex. Jarohněvický ryb., HO, JHM (K. Šimeček)
 02.–14.09.2018: 3–6 ex. 1K úd. n. Kyjice, CV, ULK (V. Teplý, J. Frouz; foto)
 06.–08.09.2018: 1 ad. ex. Záhlinice, KM, ZLK (P. Mezulian, Z. Němeček aj.; foto)
 06.–08.09.2018: 1–2 ex. úd. n. Nechranice, CV, ULK (Š. Vidner aj.; foto)
 11.–16.09.2018: 1 ex. 1K Mutěnice, HO, JHM (O. Ryška, P. Kašparová)
 10.10.2018: 1 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JHM (J. Bína; foto)

(r) Jespák rezavý, *Calidris canutus* (–, n+59, 11)

- 13.05.2018: 1 ex. Lázně Bohdaneč, PU, PAK (G. Kašpar aj.; foto)
 05.–15.08.2018: 1–2 ad. ex. Záhlinice, KM, ZLK (J. Šafránek, M. Neznámý aj.; foto)
 20.08.2018: 1 ad. ex. Novomlýnské nádrže, BV, JHM (Š. Vidner; foto)
 28.08.2018: 1–2 ad. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk, V. Železný; foto)
 29.08.2018: 1 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JHM (J. Bína; foto)
 01.–19.09.2018: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (V. Železný, Š. Vidner aj.; foto)
 02.09.2018: 2 ex. Horní Bousov, MB, STC (G. Kašpar)
 02.–22.09.2018: 1 ex. 1K Tchořovice, ST, JHC (F. Pochmon, P. Pavlík aj.; foto)
 06.09.2018: 1 ex. 1K Kozmice, OP, MSK (M. Miškovský)
 14.–15.09.2018: 1 ex. 1K úd. n. Kyjice, CV, ULK (F. Pochmon, V. Teplý aj.; foto)
 03.–04.10.2018: 1–2 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (Š. Vidner, A. Regner aj.; foto)

Jespák skvrnitý, *Calidris melanotos* (3, 10, 1)

- 14.–29.09.2018: 1 ex. Jirkov, CV, ULK (V. Teplý aj.; foto; FK 34/2018)

Čtrnácté pozorování pro Česko. Pro srovnání v Polsku bylo v roce 2018 zaznamenáno 44. až 47. pozorování (Komisja Faunistyczna 2019).

Obr. 5. Jespáček ploskozobý (*Calidris falcinellus*), údolní nádrž Rozkoš (okres Náchod), 10. září 2018. Foto J. Studecký.

Fig. 5. Broad-billed Sandpiper (*Calidris falcinellus*), Rozkoš water reservoir (Náchod district), 10 September 2018. Photo by J. Studecký.

Jespáček ploskozobý, *Calidris falcinellus* (n+2, 17, 5)

19.05.2018: 1 ex. Chrástovice, ST, JHC (J. Pykal; FK 13/2018)

02.09.2018: 1 ex. Vlhlavy, CB, JHC (F. Pochmon; foto; FK 24/2018)

02.09.2018: 1 ex. 1K úd. n. Jesenice, CH, KVK (J. Grünwald, L. Schröpfer, A. Jelínek aj.; foto; FK 21/2018)

05.–13.09.2018: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (Z. Souček, J. Studecký, J. Grünwald aj.; foto; FK 29/2018; obr. 5)

07.09.2018: 1 ex. Jivjany, DO, PLK (L. Schröpfer, P. Růžek, P. Lang; foto; FK 79/2018)

(r) Bekasina větší, *Gallinago media* (n+3, n+83, 7)

14.–21.04.2018: 1 ex. Nový ryb., Opatov, SY, PAK (F. Jetmar; foto)

22.04.2018: 1 ex. chycen Hrabanovská černava, NB, STC (R. Lučan, M. Kodera, M. Frencl aj.; foto)

22.–25.04.2018: 1 ex. Žehuňský ryb., KO, STC (J. Studecký, J. Macháň, J. Grünwald aj.; foto)

29.04.2018: 3 ex. (1 chycen), 11.–25.05.: 1 ex. Zbyslav, KH, STC (M. Kavka, M. Vokoun; foto)

30.04.2018: 1 ex. Krčmaň, OC, OLK (D. Řezáč, P. a. L. Svobodovi)

02.05.2018: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek, V. Sajfrt)

30.09.2018: 1 ex. Újezdec, ME, STC (J. Studecký; obr. 6)

(r) Břehouš rudý, *Limosa lapponica* (od 2008: 36, 6)

26.04.–08.05.2018: 1 ad. ex. úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon, J. Rubeš aj.; foto)

02.09.2018: 4 ex. úd. n. Tušimice, CV, ULK (V. Teplý, J. Frouz; foto)

11.09.2018: 1 ex. úd. n. Jesenice, CH, KVK (G. Uhrová; foto)

Obr. 6. Bekasina větší (*Gallinago media*), Žehuňský rybník (okres Kolín), 22. duben 2018. Foto J. Studecký.

Fig. 6. Great Snipe (*Gallinago media*), Žehuňský fishpond (Kolín district), 22 April 2018. Photo by J. Studecký.

- 11.09.–03.10.2018: 1 ex. 1K úd. n. Kyjice, CV, ULK (J. Malina)
 20.–26.09.2018: 1 ex. Sudoměř, ST, JHC (M. Frencl, M. Lazarovič; foto)
 02.–03.10.2018: 1–2 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Holub, A. Regner)

Vodouš malý, *Xenus cinereus* (4, 8, 1)

- 19.05.2018: 1 ex. ryb. Mlýnský, Lednice; 20.–21.05.2018: ryb. Nesyt, Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek, A. Koukolíková, R. Lučan aj.; foto; FK 09/2018)

(r) Vodouš štíhlý, *Tringa stagnatilis* (n+3, n+78, 8)

- 27.04.2018: 1 ex. Josefovské louky, Jaroměř, NA, HKK (R. Waldhauser, B. Michálek; foto)
 01.05.2018: 2 ex. Krčmaň, OC, OLK (I. Uřinovský)
 08.05.2018: 1 ex. Mutěnice, HO, JHM (P. Mezulian; foto)
 21.05.2018: 1 ex. Josefovské louky, Jaroměř, NA, HKK (B. Michálek; foto)
 14.07.2018: 1 ad. ex. Tchořovice, ST, JHC (L. Schröpfer, J. Haber)
 21.07.2018: 1 ex. 1K Vhlavy, CB, JHC (R. Šálek, P. Brandl; foto)
 06.–07.08.2018: 3 ex. ryb. Hvězda, SY, PAK (L. Novák, P. Moutelík)
 24.08.2018: 1 ex. Ohaveč, JC, HKK (L. Jasso)

(r) Kameňáček pestrý, *Arenaria interpres* (od 2008: 74, 5)

- 17.05.2018: 3 ad. ex. úd. n. Nechranice, CV, ULK (F. Pochmon; foto)
 18.–19.08.2018: 1 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (F. Pochmon, J. Rubeš, A. Regner)
 24.08.–13.09.2018: 1 ex. 1K Strachotín, Novomlýnské nádrže, BV, JHM (V. Železný, D. Řezáč, T. Oplocký aj.; foto)
 03.–04.09.2018: 1 ex. 1K Uhřice, VY, JHM (V. Dobeš, P. Brychta, J. Šírek; foto)
 08.–22.09.2018: 1–2 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. a J. Tesařík, K. Joorut aj.; foto)

Lyskonoh ploskozobý, *Phalaropus fulicarius* (12, 14, 3)

- 10.08.2018: 1 ad. ex. Uhřice, VY, JHM (V. Dobeš; foto; FK 25/2018)
 19.10.2018: 1 ad. ex. Jivjany, DO, PLK (L. Schröpfer; FK 39/2018)
 30.12.2018–05.01.2019: 1 ex. 1K Hlučín, OP, MSK (I. Connell aj.; foto; FK 61/2018)

Dosud nejlepší rok na výskyt tohoto druhu. Druhý zimní výskyt v ČR (první zaznamenán v prosinci 1979). Lyskonoh ploskozobý je v době tahu a zimování pelagický – táhne na svá zimoviště přes Atlantický oceán, takže dokonce ve Velké Británii bývá ročně zaznamenáno v průměru „jen“ něco přes 300 ptáků; většina protahuje na podzim v září a říjnu (White & Kehoe 2020a).

(r) Lyskonoh úzkozobý, *Phalaropus lobatus* (n+1, n+55, 7)

- 24.06.2018: 1 ad. F Dubňany/Mutěnice, HO, JHM (T. Baldrián, O. Ryška, M. Pavláček; foto)
 19.08.2018: 1 ex. Chleby, BN, STC (J. Malina)
 01.–02.09.2018: 2 ex. 1K Krčmaň, OC, OLK (I. Uřinovský, T. Oplocký, D. Řezáč aj.; foto)
 01.09.2018: 1 ex. 1K Kosičky, HK, HKK (J. Grünwald, J. Studecký, A. Dušek; foto)
 02.–04.09.2018: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Studecký, A. Regner, M. Staněk aj.; foto)
 03.–05.09.2018: 2 ex. Uhřice, VY, JHM (V. Dobeš, P. Brychta, J. Šírek; foto)
 03.09.2018: 1 ex. Dlouhá Lhota, PB, STC (Kašparovi; foto)

Chaluha, *Stercorarius* sp.

08.09.2018: 1 ex. Dolní Vlčkovice, TU, HKK (M. Staněk; FK 82/2018)

Chaluha pomořanská, *Stercorarius pomarinus* (n+1, 22, 0)

11.10.1988: 1 imm. ex. Záhlinice, KM, ZLK (preparát, objevil J. Šírek; FK 10/2017)

Chaluha příživná, *Stercorarius parasiticus* (n+1, 11, 0)

23.–24.06.2017: 1 imm. ex. Mutěnice, HO, JHM (A. Prágr; FK 11/2017)

Racek šedý, *Larus hyperboreus* (4, 6, 1)

08.–20.12.2018: 1 ex. 1K Most, MO, ULK (J. Studecký, F. Pochmon aj.; foto; FK 55/2018; obr. 7)

Jedenácté pozorování dříve velmi vzácného druhu – předchozí novodobá pozorování pocházejí z let 2015, 2012, 2002, 1995 (2 ex.) a 1993; další záznamy pocházejí z období před rokem 1950.

Racek velký, *Ichthyaetus ichthyaetus* (0, 8, 0)

25.11.2017–01.01.2018: 1 ex. 2/3K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Šimek; foto; FK 38/2017)

26.12.2017–17.02.2018: 1 ex. 2/3K Novomlýnské nádrže, BV, JHM (J. Zeman, R. Doležal aj.; foto; FK 39/2017)

Oba ptáci, zmínění již ve zprávě FK ČSO za rok 2017 (Vavřík & FK ČSO 2018), se zdrželi do roku 2018.

Racek tříprstý, *Rissa tridactyla* (n+1, n+31, 3)

12.05.2018: 1 ex. 2K Chomoutov, OC, OLK (O. Boháč; foto; FK 08/2018)

08.–11.11.2018: 1 ex. 1K ryb. Volešek, CB, JHC (M. Haas, F. Marec, A. Yoshido; foto; FK 44/2018)

24.–25.11.2018: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner; foto; FK 49/2018)

Obr. 7. Racek šedý (*Larus hyperboreus*), jezero Most (okres Most), 8. prosince 2018. Foto J. Studecký.

Fig. 7. Glaucous Gull (*Larus hyperboreus*), Most lake (Most district), 9 December 2018. Photo by J. Studecký.

Květnové pozorování je nejpozdnějším jarním výskytem na našem území. V sousedním Polsku se tento druh také objevuje na jaře vzácněji než na podzim – nejpozdější pták zde byl zjištěn 28. 5. 2012 na lokalitě Zbiornik Mietkowski nedaleko Bratislavi necelých 40km od našich hranic (Stawarczyk et al. 2017).

Racek mořský, *Larus marinus* (n+3, 31, 3)

01.03.2018: 1 ex. 3K úd. n. Nechranice, CV, ULK (F. Pochmon; foto; FK 81/2018)

12. a 27.12.2018: 1 ex. 1K úd. n. Nechranice, CV, ULK (J. Studecký, F. Pochmon; foto; FK 58/2018)

27.12.2018, 1 ex. 1K, Praha-Nové město, PHA (M. Jelínek; FK 84/2018)

(r) Rybák malý, *Sternula albifrons* (n, n+51, 5)

03.–08.05.2018: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner, R. Štochl; foto)

27.05.2018: ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (R. Waldhauser; foto)

31.05.2018: 1 ex. Tovačov, PR, OLK (J. Šírek)

13.06.2018: 2 ex. Ražice, PI, JHC (M. Frencl)

11.07.2018: 3 ex. Kozmice, OP, MSK (M. Miškovský, R. Pechník)

Rybák dlouhoocasý, *Sterna paradisaea* (3, 33, 3)

24.–27.04.2018: 1-2 ad. ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner, J. Vaněk, M. Staněk; foto; FK 53/2018)

26.04.2018: 1 ad. ex. jezero Most, MO, ULK (J. Bažant, M. Anderle; foto; FK 07/2018; obr. 8)

06.05.2018: 1 ad. ex. úd. n. Kyjice, CV, ULK (R. a A. Šícha; foto; FK 63/2018)

(r) Výreček malý, *Otus scops* (n, n+24, 8)

14.04.2018: 1 ad. ex. Vlčnov, UH, ZLK (P. Kunčík)

30.04.2018: 2M 2K chyceni Vykáň, NB, STC (R. Lučan, A. Koukolíková, A. Damaška; foto)

Obr. 8. Rybák dlouhoocasý (*Sterna paradisaea*), jezero Most (okres Most), 26. dubna 2018. Foto M. Anderle.

Fig. 8. Arctic Tern (*Sterna paradisaea*), Most lake (Most district), 26 April 2018. Photo by M. Anderle.

02.05.2018: 1 ex. chycen Struhařov, PY, STC (R. Lučan; foto); 06.05.2018: kontrolován Skoupý, PB, STC (P. Dalík; foto)

02.05.2018: 3 ex. chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhňálek, V. Sajfrt)

05.05.2018: 1 ex. chycen Skoupý, PB, STC (P. Dalík; foto)

06.05.2018: 1 ex. chycen Skoupý, PB, STC (P. Dalík; foto)

20.05.2018: 1 ex. chycen Novomlýnské nádrže, BV, JHM (R. Doležal, R. Lučan, A. Koukolíková; foto)

23.05.2018: 1 ad. M chycen Jeznice, CB, JHC (J. Cepák, T. Albrecht, J. Mráz; foto)

Soustředěné pokusy o odchyt vedly v tomto roce k několika zajímavým výsledkům - pták chycený na břehu Novomlýnských nádrží byl kroužkovaný 15. 7. 2017 jako pull. u Bojnic na Slovensku; pták kroužkovaný u Struhařova byl po čtyřech dnech kontrolován ve vzdálenosti 50 km na Příbramsku.

Pěvuška podhorní, *Prunella collaris*

(r) mimo Krkonoše (n, n+10, 2)

02.04.2018: 2 ex. Staré Hamry, FM, MSK (M. Šerek aj.; foto)

05.10.2018: 1 ex. Radhošť, NJ, MSK (O. Mrkva)

Zajímavé tahové pozorování z Beskyd - ptáci se zdržovali na okraji lesní cesty v 820 m n. m., tedy v prostředí na první pohled zcela nevhodném.

Budníček zelený, *Phylloscopus trochiloides*

06.06.2017: 1 M zpívá Nová Pec, PT, JHC (M. Lazarovič; foto)

08.06.2017: 1 pár Nové Hamry, KV, KVK (V. Teplý; foto)

18.06.2017: 1 M zpívá Stožec, PT, JHC (J. Vlček; nahrávka)

25.05.2018: 1 M zpívá úd. n. Nechranice, CV, ULK (F. Pochmon; nahrávka)

Mimo tradiční místa výskytu (Krkonoše, Jizerské hory, Jeseníky) se objevila další pozorování z Krušných hor a Šumavy. Velmi cenné je pozorování tahového jedince doložené nahrávkou zpěvu na břehu údolní nádrže Nechranice. Mimo Krkonoše zůstává na našem území stabilní zřejmě jen populace v Jeseníkách (v roce 2016 odhadována na asi 30 párů, poté se zřejmě zmenšila; M. Vavřík nepubl.).

Budníček pruhohlavý, *Phylloscopus inornatus* (2, 33, 8)

15.09.2018: 1 ex. 1K chycen Jizerka, JN, LBK (M. Hanzlíková aj.; foto; FK 69/2018)

29.09.2018: 1 ex. 1K chycen Struhařov, PY, STC (R. Lučan, A. Koukolíková; foto; FK 70/2018)

03.10.2018: 1 ex. chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; foto; FK 71/2018)

05.10.2018: 1 ex. chycen Opočno, RK, HKK (J. Hlaváček; foto; FK 56/2018)

06.10.2018: 1 ex. 1K chycen Struhařov, PY, STC (R. Lučan; foto; FK 72/2018)

09.-12.10.2018: 1 ex. Újezd, ZL, ZLK (R. Strnad, J. Sviečka; FK 73/2018)

10.10.2018: 1 ex. 1K chycen Struhařov, PY, STC (R. Lučan; foto; FK 74/2018)

14.10.2018: 1 ex. chycen Jizerka, JN, LBK (M. Pudil; foto; FK 36/2018)

Od roku 2018 nejsou pozorování tohoto druhu polskou faunistickou komisí nadále posuzována; v roce 2017 bylo v Polsku zaznamenáno nejméně 24 ptáků (Komisja Faunistyczna 2018).

Rákosník tamaryškový, *Acrocephalus melanopogon* (19, 112, 1)**mimo JHM kraj (2, 33, 1)**

24.04.2018: 1 ex. chycen Blatná, ST, JHC (P. Louda, M. Loudová; foto; FK 83/2018)

Po čtyřech záznamech z roku 2017 jde o jediné pozorování, navíc mimo území Jihomoravského kraje, odkud tradičně pochází většina pozorování tohoto druhu.

Rákosník ostřicový, *Acrocephalus paludicola* (n, n+28, 2)

24.04.2018: 1 ad. ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt; foto; FK 75/2018)

30.04.–01.05.2018: 1 M zpívá Žehuňský ryb., KO, STC (M. Jelínek, G. Kašpar; FK 76/2018)

Dvě nová pozorování po odmlce v roce 2017, kdy nebyl (po dlouhé době) zaznamenán žádný pták (Vavřík & FK ČSO 2018).

(r) Zedníček skalní, *Tichodroma muraria* (n, n+27, 2)

08.11.2017–28.03.2018: 1 ex. Merklín, KV, KVK (V. Teplý aj.; foto)

15.11.2017–10.03.2018: 1–3 ex. Pálava, BV, JHM (P. Křeček, M. Rýparová, J. Šafránek aj.; foto)

V Merklíně zimuje pravděpodobně tentýž pták už sedmou zimu – ihned po příletu obhlížel místa, na kterých je pro něj každou zimu připraveno přikrmování červy (J. Haber in litt.).

Špaček růžový, *Pastor roseus* (n+3, 2, 6)

23.–24.05.2018: 10 resp. 3 ad. ex. Krčmaň, OC, OLK (I. Uřinovský aj.; foto; FK 15/2018)

24.05.2018: 5 ad. ex. úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon; foto; FK 27/2018)

27.05.2018: 1 ad. ex. Doloplazy, OC, OLK (O. Boháč; foto; FK 16/2018)

16.07.2018: 2 ad. ex. Lančov, ZN, JHM (P. Bartes, O. Brož; foto; FK 22/2018)

13.08.2018: 1 ad. ex. Horažďovice, KT, PLK (P. Růžek, D. Mather; FK 23/2018)

04.–12.10.2018: 1 ex. 1K Svatobořice-Mistřín, HO, JHM (K. Šimeček, A. Prágr, O. Ryška aj.; foto; FK 46/2018)

Od roku 1989 byl špaček růžový v ČR zjištěn pouze dvakrát – v červnu 1996 (uhynulý pták ve Svinné, RK) a v červenci 2002 (1 ad. ex. v Milovicích, BV; Vavřík & FK ČSO 2003). V roce 2018 byla v Evropě zaznamenána druhá největší invaze za posledních 30 let (silnější byla v roce 2002); hejna až několika set ptáků byla pozorována v jižní Francii, řada ptáků zalétla až do Španělska a nejméně 162 ex. bylo zjištěno ve Velké Británii (White & Kehoe 2020b). Také v sousedním Polsku byl zaznamenán největší zálet tohoto druhu od roku 2002 – zjištěno bylo nejméně 11 ptáků (Komisja Faunistyczna 2019).

Konipas luční předoasijský, *Motacilla flava feldegg* (n+1, 14, 1)

06.06.–11.07.2018: 1 M U Kolny, PB, STC (R. Muláček; foto; FK 18/2018)

(r) Konipas citronový, *Motacilla citreola* (5, 71, 5)

01.05.2007: 1 M ryb. Nový, TR, VYS (V. Křivan; foto; FK 68/2018)

14.04.2018: 1 ex. ryb. Hvězda, SY, PAK (M. Janoušek; foto)

15.04.2018: 1 ad. F Vrbátky, PV, OLK (O. Boháč, D. Řezáč, T. Oplocký; foto)

16.04.2018: 1 M Semechnice, RK, HKK (J. Rohlena; foto)

18.04.2018: 1 M Borovná, JI, VYS (J. Váňová, L. Vítek; foto)

Obr. 9. Čečetka bělavá (*Acanthis hornemanni*), údolní nádrž Rozkoš (okres Náchod), 6. ledna 2018. Foto V. Dobeš.

Fig. 9. Arctic Redpoll (*Acanthis hornemanni*), Rozkoš water reservoir (Náchod district), 6 January 2018. Photo by V. Dobeš.

07.05.2018: 1 ex. Šumvald, OC, OLK (M. Vavřík)

(r) Linduška úhorní, *Anthus campestris*

mimo severočeské pánve (od 2008: 57, 6)

13.08.2018: 1 ex. Ohař, PI, JHC (R. Muláček)
 13.08.2018: 1 ex. Kosičky, HK, HKK (L. Kadava)
 15.08.2018: 1 ex. 1K Vyškov, VY, JHM (T. Oplocký)
 30.08.2018: 1 ex. Hněvotín, OC, OLK (O. Boháč)
 05.09.2018: 1 ex. Vojnice, OC, OLK (J. Vinterová; foto)
 08.09.2018: 1 ex. Čestín, KH, STC (M. Kavka)

Čečetka bělavá, *Acanthis hornemanni* (1, 6, 2)

06.01.2018: 1 ex. úd. n. Rozkoš, NA, HKK (V. Dobeš, Č. Číhalík; foto; FK 01/2018; obr. 9)
 15.02.2018: 1 ex. Ratíškovice, HO, JHM (A. Prágr; foto; FK 59/2018)

KATEGORIE D

Polák dlouhozobý, *Aythya valisineria* (0, 0, 1)

21.12.2018: 1 F Novomlýnské nádrže, BV, JHM (J. Zeman; foto; FK 57/2018; obr. 10)
 Přírozený výskyt tohoto druhu na našem území je velmi nepravděpodobný, ale vyloučit jej nelze. V Británii byl polák dlouhozobý zjištěn nejméně šestkrát, převážně v zimě (Parkin & Knox 2010).

KATEGORIE E

Pelikán hnědý, *Pelecanus occidentalis*

4.10.2017: 1 ex. Zákupy, CL, LBK (J. Jirásek; foto; FK 11/2018)

Obr. 10. Polák dlouhozobý (*Aythya valisineria*), Vodní dílo Nové Mlýny (okres Břeclav), 21. 12. 2018 – první výskyt v České republice. Foto J. Zeman.

Fig. 10. Canvasback (*Aythya valisineria*), Nové Mlýny water reservoir (Břeclav district), 21 December 2018 – 1st record in the Czech Republic. Photo by J. Zeman.

ZAMÍTNUTÁ POZOROVÁNÍ / REJECTED REPORTS

Tento souhrn je přehledem uzavřených pozorování, u nichž nebylo akceptováno určení uvedené autorem. U každého z pozorování je uveden v závorce hlavní důvod jeho zamítnutí. Podle obecných zvyklostí není uváděno jméno autora.

Husa malá, *Anser erythropus*: 03.03.2018, 3 ex. Brod n. Dyjí, BV, JHM (podle fotografie jde spíše o husu běločelou, *Anser albifrons*; FK 64/2018)

Rybák černozobý, *Gelochelidon nilotica*, 13.08.2018, 1 ex. Záhlinice, KM, ZLK (podvod – zmanipulovaná fotografie; FK 20/2018)

Racek velký, *Ichthyaetus ichthyaetus*, 21.10.2018, 1 ex. Žehuň, KO, STC (záměna s rackem středomořským, *Larus michahellis*; FK 40/2018)

Chrástal nejmenší, *Zapornia pusilla*, 14.04.–01.05.2018, 1 ex. Žehuň, KO, STC (z popisu nelze vyloučit chrástala malého, *Porzana parva*; FK 12/2018), 24.04.2018, 1 ex. Žehuň, KO, STC (z popisu nelze vyloučit chrástala malého; FK 32/2018)

Konipas bílý, poddruh *Motacilla alba ocularis*, 16.08.2018, 1 ex. Nosislav, BI, JHM (netypický konipas bílý, znaky plně neodpovídají danému poddruhu; FK 33/2018)

Bramborníček sibiřský, *Saxicola maura*, 21.03.2018, 1 M Děčín, DC, ULK (nezachyceny podstatné znaky druhu, nelze vyloučit, že šlo o bramborníčka černohlavého, *Saxicola rubicola*; FK 4/2018), 21. a 29.09.2018, 1 F, Blučina, BI, JHM (stejný závěr jako u předchozího pozorování; FK 31/2018)

Budníček pruhohlavý, *Phylloscopus inornatus*, 09.10.2018: 1 ex. Praha-Cholupice, PHA (popis, ze kterého nelze vyloučit budníčka altajského, *Phylloscopus humei*, FK 77/2018)

Budníček iberský, *Phylloscopus ibericus*, 18.05.–18.07.2018, 1 M Bezděkov, HB, VYS (analýza m-DNA nepotvrdila tento druh, ale spíše budníčka menšího, *Phylloscopus collybita*, nebo křížence budníčka mešího a iberského; FK 10/2018)

Strnad severní, *Calcarius lapponicus*, 06.04.2018, 1 ex. Kunžak, JH, JHC (popis nevyklučuje jiné druhy strnadů; FK 5/2018), 24.09.2018, úd. n. Rozkoš, NA, HKK (hlasový záznam není jednoznačný pro tento druh; FK 35/2018)

Čečetka bělavá, *Acanthis hornemanni*, 18.02.2018, 1 ex. Břest, KM, ZLK (po konzultaci s britským specialistou spíše čečetka zimní, *Acanthis flammea*; FK 60/2018)

Kromě toho řešila FK ČSO i pozorování zajímavého jespáka rodu *Calidris* z 1. 5. 2018 ze Záhlinic, KM, ZLK (FK 14/2018), kterého pozorovatelé neurčili do druhu. Po konzultaci s odborníky z Ruska, USA a Velké Británie se FK přiklonila závěru, že šlo o jespáka malého, *Calidris minuta*.

LITERATURA

- Beli Visitor Centre 2020: <https://belivisitorcentre.eu>. Navštíveno 25.9.2020.
- Eggers H. 2018: Observations of Bewick's Swans at the Evros Delta, in Greece and Turkey, in February 2017. *Swan News* 14: 18–21.
- Chovan A. A. & Kazannik V. V. 2015: The present status of Bewick's Swans *Cygnus columbianus bewickii* in Ukraine. *Wildfowl* 65: 143–153.
- IOC 2018: *IOC World Bird List*. <https://www.worldbirdnames.org>. Navštíveno 30. 8. 2018.
- Komisja Faunistyczna 2018: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2017. *Ornis Polonica* 59: 119–153.
- Komisja Faunistyczna 2019: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2018. *Ornis Polonica* 60: 125–160.
- Parkin D. T. & Knox A. G. 2010: *The Status of Birds in Britain and Ireland*. Christopher Helm, London.
- Stawarczyk T., Cofta T., Kajzer Z., Lontkowski J. & Sikora A. 2017: *Rzadkie ptaki Polski*. Studio B&W Wojciech Janecki, Sosnowiec.
- Šírek J. 2018: První hnízdění labutě zpěvné (*Cygnus cygnus*) v České republice. *Sylvia* 54: 63–68.
- Vavřík M. & FK ČSO 2003: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2002. *Zprávy ČSO* 57: 30–37.
- Vavřík M. & FK ČSO 2014: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2013. *Sylvia* 50: 103–128.
- Vavřík M. & FK ČSO 2018: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2017. *Sylvia* 54: 69–83.
- Vavřík M., Šírek J., Šindel M., Mlíkovský J., Horáček J., Heyrovský D. & Šimek J. 2019: Revize záznamů vzácných druhů ptáků v České republice. *Sylvia* 55: 3–75.
- White S. & Kehoe C. 2020a: Report on scarce migrant birds in Britain in 2018. Part 1: Non-passerines. *British Birds* 113: 461–482.
- White S. & Kehoe C. 2020b: Report on scarce migrant birds in Britain in 2018. Part 2: Passerines. *British Birds* 113: 533–554.
- Wylegała P., Sikora A., Janiszewski T., Lenkiewicz W. & Grygoruk G. 2019: Występowanie, stan ochrony i propozycja monitoringu labędzia czarnodziobego *Cygnus columbianus bewickii* w Polsce. *Ornis Polonica* 60: 245–268.